

קריאה דחופה אל הקהילה הבינלאומית: אל תעמדו מנגד!

אילנה המרמן ודוד הראל

(פורסם בגארדיאן באנגלית, 29.6.2018)

אנו פונים אל הקהילה הבינלאומית, כדי שתפעל בנחישות לעצור את האסון המתגלגל בישראל, שמוביל במהירות מפחידה אל תהומות של שפיכות דמים. זה חייב להיעשות באמצעות לחצים מדיניים, כלכליים ותרבותיים ממשיים, שהם הסיכוי היחיד לצאת מהמצב הבלתי אפשרי, לפני שיהיה מאוחר מדי. לא חרם על המדינה עצמה, בסגנון BDS, אלא לחצים מגוונים, מדודים ושקולים.

הפנייה שלנו החוצה נעשית בלב כבד, בכאב ובצער. אנו פונים אל ממשלות ופרלמנטים כמובן, אך גם אל החברה האזרחית הנאורה, אל אישים בה ואל מוסדותיה. אנו חברים בקבוצה שמתגבשת והולכת בימים אלה, והכוללת אנשי רוח ותרבות מרכזיים בחברה הישראלית, ביניהם דמויות הידועות ברחבי העולם. אנחנו אזרחים ישראלים פטריוטיים, שאוהבים את מדינתנו ותורמים ללא לאות לחיי המדע והתרבות בישראל ובעולם. אנו בהחלט רוצים להישאר כאן ולהמשיך לתרום, אך אנו מבוועתים מהמצב, וחרדים לחיינו ולחיי צאצאינו, ולחיי 13 מיליון בני אדם – יהודים וערבים – שחיים כאן, ואשר אין להם מולדת אחרת.

מאז 1967 לא קמה בישראל אפילו ממשלה אחת שחדלה מן האחיזה וההתרחבות האזרחית בגדה המערבית –אזרחית, לא ביטחונית. ואולם, בשנים האחרונות המדיניות האידיאולוגית, הרשמית והגלויה של הממשלה הישראלית הנבחרת גורסת שהארץ הזאת, מהים ועד הנהר, שייכת לעם היהודי כולו, באשר הוא.

ברוח האידיאולוגיה הזאת מעמיקים ביתר שאת תהליכי הדיכוי, הנישול והטיהורים האתניים של התושבים הפלסטינים בכל רחבי הגדה המערבית. כלולה בתוך זה ירושלים, שסופחה לישראל כבר ב 1967, והיא משתרעת כמעט מבית לחם ועד רמאללה. בתי המשפט הישראליים מכשירים בעת הזאת הריסות של כפרים שלמים, ונחקקים חוקים חדשים שהולכים ומצמצמים את יכולתם של בתי המשפט להתערב, וכאלה שמכשירים הפקעות נוספות של אדמות פלסטיניות פרטיות לטובת המאחזים שנבנו בהם. ההפקעות האלה נעשות בניגוד לחוק הבינלאומי המגן על אזרחים בשטחים כבושים, וחלקן אפילו בניגוד לחוק הישראלי.

הקהילה הבינלאומית מדברת מזה זמן רב על פתרון של שתי מדינות, ישראלית ופלסטינית, שיחיו בשלום ובביטחון זו לצד זו, אך המדיניות הישראלית הופכת בהתמדה ובעקביות את הפתרון הזה לבלתי אפשרי. במשך 51 שנות השלטון הצבאי בגדה המערבית, השתלטה ישראל על חבלי ארץ גדולים בה ויישבה בהם כ-600,000 אזרחים ישראלים במאות התנחלויות. היא מספקת להן תשתיות של כבישים, מים וחשמל, מתקצבת בהן מוסדות בריאות, חינוך ותרבות, ומעניקה לתושביהן את מלוא הזכויות האזרחיות והפוליטיות שיש לאזרחיה בשטחה הריבוני.

כנגד זה, מצמצמת ישראל במהירות את מרחב המחיה של התושבים הפלסטינים, המשוללים כל זכויות אזרחיות ופוליטיות: היא סוגרת בפניהם, בחוקים, בתקנות מיוחדות, ובצווים צבאיים, את השטחים שהקצתה לאזרחיה ולאיומני חייליה; היא מגדירה ומפקיעה את אדמותיהם הפרטיות והציבוריות על פי כללים שהיא קובעת לטובת האינטרסים של אזרחיה בלבד; היא כולאת את יישוביהם מאחורי גדרות ומחסומים, הורסת בהם בתים ואינה מאפשרת להם להתרחב; היא מטילה על התושבים עונשים קולקטיביים, עוצרת אלפי גברים ונשים וקטינים, שופטת אותם במערכת משפט צבאית וכולאת אותם בבתי סוהר בשטחה הריבוני.

מאחר שכל המעשים האלה נעשים בניגוד למשפט הבינלאומי, המצב שנוצר בעקבותיהם כבר אינו רק עניינה הפנימי של מדינת ישראל. מוסדות הקהילה הבינלאומית אמנם קיבלו החלטות רבות המיועדות לעצור אותם, אך אף לא אחת מהן לזותה בצעדים מעשיים ובמנגנונים של אכיפה.

וכך מתקבעת בשטח מציאות הרסנית, אלימה, ונפיצה. אנחנו, היושבים בלב המציאות הזאת, פונים אל הקהילה הבינלאומית, מפני שהיא האחראית לאכופ את כיבוד אמנותיה והחלטות מוסדותיה, ומפני שבנסיבות הנוכחיות רק היא יכולה לעשות זאת. מעולם לא היו הדברים ברורים ודחופים כמו שהם היום: אם לא ייכון במהרה שלום באזור הזה, שהיה לחבית אבק שריפה של מתחים לאומיים ודתיים, לא יהיו פה חיים לא לנו ולא לפלסטינים.

דר' אילנה המרמן היא סופרת, מתרגמת ועורכת.
פרופ' דוד הראל ממכון ויצמן הוא סגן נשיאת האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים.